

Білім қызметін лицензиялау тәртібі туралы Ережені және мемлекеттік емес білім мекемелері туралы Ережені бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің қаулысы 1993 жылғы 13 шілде N 597. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996.05.07. N 573 қаулысымен.

"Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасының Заңын күшіне енгізу тәртібі туралы" Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинеті қаулы етеді:

1. Мыналар бекітілсін:
 - Білім қызметін лицензиялау тәртібі туралы Ереже (N 1 қосымша);
 - Мемлекеттік емес білім мекемелері туралы Ереже (N 2 қосымша).
2. Республиканың министрліктері мен ведомстволары білім қызметін көрсетуді лицензиялау мәселелері бойынша бұрын қабылданған нормативті актілерді осы қаулыға сәйкестендіретін болсын.

Қазақстан Республикасының

Премьер-министрі

Қазақстан Республикасы

Министрлер Кабинетінің

1993 жылғы 13 шілдедегі

N 597 қаулысына

N 1 қосымша

Білім беру қызметін лицензиялау тәртібі туралы

ЕРЕЖЕ

1. Жалпы ережелер

1. Бұл Ереже Қазақстан Республикасының "Білім беру туралы", "Жоғары білім беру туралы" Заңдарына, Қазақстан Республикасы аймағында қолданылатын басқа да заңдарға негізделген.

2. Білім беру қызметін лицензиялау (бұдан былай лицензиялау делінеді) - білім беру мекемесінің стандарт көлемінде білім беру қызметін атқара алу мүмкіншілігін мемлекеттік бағамдауы.

Жаңа мемлекеттік стандарттарды әзірлеу мен бекіту кезеңінде қолданылып жүрген және белгіленген тәртіппен бекітілген оқу жоспарлары, бағдарламалары, мамандардың біліктілік мінездемелері, мамандық паспорты және республиканың білім беру мекемелерінің әралуан түріндегі білім беру қызметінің көлемі мен сапасын анықтайтын басқа да құжаттары соған теңестіріледі. Тиісті мемлекеттік стандарттар қолдануға енгізілгеннен кейін аталған құжаттар күшін жояды.

3. Лицензия - білім беру қызметін жүзеге асыруға қарамағында білім беру мекемелері бар республиканың басқа да министрліктері мен ведомстволарының қатысуымен Қазақстан Республикасының Білім министрлігінен алынатын рұқсат.

4. Білім беру мекемелері мына органдарда лицензияланады: мектеп жасына дейінгі, мектептен тыс білім мен тәрбие, жалпы орта білім, кәсіптік-техникалық білім мекемелері - облыстық, Алматы, Ленинск қалалық білім және кәсіптік-техникалық білім басқармаларында;

арнаулы орта білім, жоғары білім, кадрлардың біліктілігін арттыру және қайта даярлау мекемелері - қарамағында білім беру мекемелері бар басқа да министрліктермен, ведомстволармен бірлесе отырып, Қазақстан Республикасының Білім министрлігінде;

жұмыстан босатылатын қызметкерлерді және қолы бос азаматтарды еңбекке дайындау, қайта дайындау және біліктілігін арттыру мекемелері - Қазақстан Республикасының Еңбек министрлігінде, сол сияқты оның тапсыруымен - мемлекеттік жұмыспен қамту қызметінің тиісті органдарында.

5. Білім беру қызметін атқаруға лицензия Сарапшы комиссиясының қорытындысы негізінде білім беру мекемелеріне беріледі.

Сарапшы комиссияға білім беруді басқарудың мемлекеттік органы, жергілікті өкімет органы, меншік нысанына қарамастан білім беру қызметін атқарып отырған мекемелер өкілдері парапарлық негізде енеді.

6. Білім беру қызметін лицензиялау арқылы негізде жүргізіледі. Сараптауға жұмсалатын шығынды білім беру мекемелері төлейді.

II. Білім беру қызметіне лицензия беру

және қайтарып алу тәртібі

7. Білім беру мекемелерінің жарғылық қаржы-шаруашылық қызметті атқаруға қатысты бөлігіндегі құқығы - тіркелген кезден, ал білім беру қызметі мен

Қазақстан Республикасының заңдары берген жеңілдіктерге құқығы - лицензия берілген кезден бастап пайда болады.

8. Лицензиялауды жүргізу үшін білім беруді басқарудың тиісті мемлекеттік органына немесе жұмыспен қамту қызметіне білім беру мекемелері кемінде екі ай бұрын мынадай құжаттарды тапсырады:

лицензиялау жүргізу туралы арыз;

білім берудің белгілі бір түрін атқара алатын мүмкіндігін куәландыратын (әрбір қызмет түріне жеке-жеке) кадр, қаржы, материалдық, ақпараттық тұрғыдан және денсаулық қорғаудың, оқушылар мен қызметкерлердің еңбегі мен өмірінің қауіпсіздігін сақтаудың қолданылып жүрген нормативтеріне сай келетін қамтамасыз ету мінездемесі бар деректер;

білім беру мекемесін тіркеу туралы тиісті органның шешімі;
ж а р ғ ы ;

білім беру тұжырымдамасы мен оқу жоспарлары.

9. Білім беруді басқарудың мемлекеттік органы немесе жұмыспен қамту қызметі құжаттар келіп түскеннен кейінгі бір ай ішінде білім беру мекемесіне білім беру қызметінің белгілі бір түріне белгіленген үлгідегі лицензия немесе оны беруден бас тарту туралы дәлелді қорытынды береді. Лицензия бланкісі қатаң түрде есеп берілетін құжат болып табылады, есепті сериясы мен нөмірі болады, баспаханалық тәсілмен жасалады. Лицензиямен бірге лицензия к ә р т і ш к е с і б е р і л е д і .

10. Лицензия мерзімі білім беру циклін толық аяқтау үшін қажетті уақытпен анықталады, бірақ үш жылдан кем болмауы керек. Егер білім беру мекемесі оқыту сапасын төмендетіп алмаса, лицензияның қолданылу мерзімі өткен соң о н ы ң ұ з а р т ы л у ы м ү м к і н .

11. Егер білім беру мекемесінде даярлау сапасы мемлекеттік стандартқа сәйкес болмаса, сондай-ақ білім беру мекемесі жарғысының ережелері және Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдары бұрмаланған жағдайда лицензия қайтарып алынуы ықтимал.

12. Білім беруді басқару органының немесе жұмыспен қамту қызметінің лицензия беруден бас тарту яки оны қайтарып алу туралы шешіміне сот тәртібімен шағымдануына болады.

Қазақстан Республикасы

Министрлер Кабинетінің
1993 жылғы 13 шілдедегі
N 597 қаулысына

Мемлекеттік емес білім мекемелері туралы
Е Р Е Ж Е

1. Жалпы ережелер

1. Мемлекеттік емес білім мекемесі - халыққа білім беру қызметін көрсетуге арналған, жеке немесе аралас меншік нысанына негізделген, заңды ұйым құқығы бар дербес субъект.

2. Мемлекеттік емес білім мекемесі "Білім беру туралы" Заңда көзделген білім беру қызметінің барлық түрін жүзеге асыруы мүмкін.

3. Білім беру қызметін атқару құқығына лицензиясы бар мемлекеттік емес білім мекемелері Қазақстан Республикасы Заңдарына сәйкес жеңілдіктерді пайдаланады.

4. Мемлекеттік емес білім мекемелері өзінің қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын және Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарын, сондай-ақ осы Ережені және Жарғыны басшылыққа алады.

II. Мемлекеттік емес білім мекемелерін құру тәртібі, оның құрылтай құжаттары және қызметін регламенттеу

5. Заңды ұйымдар (шетелдігін қоса) және нақты адамдар (шетелдіктерді қоса) мемлекеттік емес білім мекемесінің құрылтайшылары бола алады.

6. Мемлекеттік емес білім мекемесінің құрылтай құжаттары Жарғы және құрылтай шарты (егер ол бар болса) болып табылады.

7. Мемлекеттік емес білім мекемесінің Жарғысында мыналар қамтылуға тиіс:

- мекеменің толық атауы мен түрі;
- орналасқан жері;
- құрылтайшылардың құрамы;
- ұйымдық- құқықтық нысаны;

- атқарар қызметі мен көздеген мақсаты (атқарылатын білім беру қызметінің түрлері);
- оқыту тілі (тілдері);
- оқушыларды қабылдау мен шығару тәртібі және оларды оқыту процесінің аяқталуы;

- оқушылардың, тәрбиеленушілердің және олардың ата-аналарының, сондай-ақ педагог қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері;
- басқару және бақылау органдары, олардың құзыры, өкілеттігі, басшыларды тағайындау тәртібі;
- материалдық жолдарды қалыптастыру жолдары, қаржыландыру көздері, кірісті бөлу;
- мекемеге тиесілі мүлікті иеленуге, пайдалануға және билік жүргізуге қатысты өкілеттігі;
- қызметті қайта ұйымдастырудың және оны тоқтатудың шарттары.
Жарғыда мекеменің құрылтайшылары мен әкімшілігінің өзара қарым-қатынасы да анықталады.

8. Құрылтай шартында тараптар (құрылтайшылар) білім беру мекемесін құру жөніндегі бірлесіп атқаратын қызмет тәртібін, оның меншігіне мүлікті беру (шаруашылықты жүргізу құқығымен) және оның қызметін қамтамасыз етуге қатысу шарттарын анықтайды.

9. Құрылтай құжаттарына құрылтайшылардың құқықтары мен міндеттерін белгілейтін және мемлекеттік емес білім мекемесінің қызмет ету жағдайын анықтайтын басқа да ережелер енгізілуі мүмкін.

10. Құрылтай құжаттарының ережелері Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарына қайшы келмеуге тиіс.

11. Мемлекеттік емес білім мекемесін тіркеу Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

12. Мемлекеттік тіркеусіз білім мекемесінің қызметіне тыйым салынады.

13. Мемлекеттік емес білім мекемесі мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап заңды ұйым құқығына ие болады.

14. Мемлекеттік емес білім мекемесіне білім беру қызметін атқару құқығы оған лицензия берілген күннен пайда болады.

15. Мемлекеттік емес білім беру қызметін лицензиялау Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинеті бекіткен білім беру қызметін лицензиялау тәртібі туралы ережеге сәйкес жүзеге асырылады.

III. Мемлекеттік емес білім мекемесін

аттестациялау және аккредитациялау

16. Білім беру қызметін атқару құқығына лицензия берген білім және мемлекеттік жұмыспен қамту қызметі саласындағы басқару органдары мемлекеттік емес білім мекемесінің өтінімі бойынша тәрбиеленушілерді, оқушыларды және студенттерді аттестациялай алады.

17. Аккредитация - білім беру мекемесінің түпкі нәтижесін мемлекет пен қоғамның ресми мойындауы. Аккредитацияланған білім беру мекемесіне белгіленген үлгідегі сертификат тапсырылады.

18. Сертификат білім беру мекемесінің мәртебесін, білім беру бағдарламасының деңгейін, түлектерді даярлаудың мазмұны мен сапасы білім берудің мемлекеттік стандарттары талаптарына сәйкестігін, тиісті білім деңгейі туралы мемлекеттік үлгідегі құжаттарды түлектерге беру құқығын қуаттайды.

19. Мемлекеттік емес білім мекемесіне сертификатты лицензия берген білім және мемлекеттік жұмыспен қамту қызметі саласындағы басқару органдары т а п с ы р а д ы .

20. Аккредитация жасайтын орган сынақ және біліктілік емтихандарын қабылдайтын емтихан комиссиясын құрады, оған білім беруді басқарудың мемлекеттік органының, мемлекеттік емес білім мекемелері қауымдастығының, аккредитация жасалып отырған білім беру мекемесінің және меншік нысанына карамастан басқа да білім беру мекемелерінің, сондай-ақ білім беру қызметін көрсетуге тапсырыс берушілердің өкілдері енгізіледі.

21. Мемлекеттік емес білім мекемесіне сертификат білім беру мекемесі түлектерінің даярлық деңгейі туралы емтихан комиссиясының дәлелді қорытындысы және мамандардың біліктілік мінездемелері негізінде беріледі.

22. Сертификаттың қолданылу мерзімі оқыту циклін аяқтау үшін қажетті уақытқа сәйкес келеді, бірақ 3 жылдан кем болмауы керек.

23. Аккредитациялау туралы өтінім сынақ емтиханы басталардан 4 ай бұрын беріледі. Аталған мерзімнен кеш түскен өтінімдер қаралмайды. Бұл туралы өтініш иесіне хабарланады. Аккредитация жасау мерзімі емтихан комиссиясының жұмысын қоса алғанда екі айдан аспауға тиіс.

24. Сертификат беруден бас тартуға келіспеген жағдайда білім беру мекемесінің аккредитация жасау органының іс-әрекетіне сот тәртібімен ш а ғ ы м д а н у ы н а б о л а д ы .

25. Түлектердің білім деңгейі төмендегені және білім беру мекемесі атқаратын білім беру қызметінің сапасы нашарлағаны туралы дұрыс мәлімет болған жағдайда оған кезектен тыс аттестация жасалады.

26. Аккредитациялау шығындарын білім беру мекемесі төлейді.

IV. Мемлекеттік емес білім мекемесінде

білім беру процесін ұйымдастыру

27. Мемлекеттік емес білім мекемесінде оқыту мен тәрбиелеу Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы мемлекеттік саясатының принциптеріне сәйкес жүзеге асырылады.

28. Мемлекеттік емес білім мекемесінің қызметі осы Ереже мен оның Жарғысына сәйкес ұйымдастырылып, жүзеге асады.

29. Оқушылардың санын, оларды қабылдау шартын, білім беру процесін ұйымдастыру нысанын және білім беру процесінің ретін мемлекеттік емес білім мекемесі дербес анықтайды.

30. Мемлекеттік емес білім мекемесінің оқушылары мен тәрбиеленушілердің мемлекеттік білім мекемесінің оқушылары мен тәрбиеленушілеріндей құқығы мен міндеттері болады. Оқу жүктемесі, тапсырыс берушінің талабын ескере отырып жеке-дара даярлаудан басқа ретте, сол үлгідегі мемлекеттік білім беру мекемесінің жүктемесінен аспауға тиіс.

31. Мемлекеттік емес білім мекемесінде оқитын адамдарды мемлекеттік білім мекемелерінде белгіленген тәртіп бойынша мемлекеттік білім мекемесіне ауыстыруға болады.

32. Мемлекеттік емес білім мекемесінің жұмысына құрылтайшылар тағайындайтын басшы жетекшілік етеді, оның құзыры білім беру мекемесінің жарғысымен анықталады.

33. Мемлекеттік емес білім мекемесі өз қызметіне басшылық жасау жүйесін, ұйымдық, әдістемелік, материалдық-техникалық қамтамасыз етуді дербес анықтайды.

34. Мемлекеттік емес білім мекемесі мемлекеттік емес білім мекемелерінің қауымдастығын және басқа бірлестіктер құра алады.

V. Қаржыландыру, есеп беру және бақылау

35. Мемлекеттік емес білім мекемесін қаржыландыру көздерін қалыптастыру мыналар болуы мүмкін:

- құрылтайшылардың ақшалай және материалдық жарнасы;
- жарғылық қызметінен алатын кірістер;
- бағалы қағаздардан түсетін кірістер;
- банк кредиті мен басқа да кредиттер;
- мемлекеттік тапсырыс алған кезде республикалық және жергілікті бюджеттердің, сондай-ақ бюджеттен тыс мақсатты қорлардың қаржысы;
- өтемсіз немесе қайырымдылық жарналар;
- ұйымдардың, кәсіпорындардың және жеке адамдардың қайырмалдығы;

- Қазақстан Республикасының Заңдарымен тыйым салынбаған басқа да көздер.

36. Мемлекеттік емес білім мекемесі өз қызметінің нәтижесін есепке алады, бухгалтерлік және статистикалық есеп беруді жүзеге асырады, олардың дұрыстығына жауап береді.

Бухгалтерлік және статистикалық есеп беру тәртібі Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңдарымен реттеледі.

37. Мемлекеттік емес білім мекемесінің білім беру қызметінің сапасына және түлектерінің білім деңгейіне бақылау жасауды осы Ережеде көзделген тәртіп бойынша оларды лицензиялаған және аккредитация жасаған органдар жүзеге асырады.

VI. Мемлекеттік емес білім мекемесінің жұмысын тоқтату

38. Мемлекеттік емес білім мекемесін тарату мен қайта құруды (қосу, біріктіру, бөлу, жіктеу, қайта құру) оның құрылтайшылары жүргізеді немесе соттың шешімі бойынша жүзеге асырылады.

Оның ұйымдық-құқылық нысаны, мәртебесі, көрсетілетін білім қызметінің Жарғыдағы түрлері өзгерген жағдайда тіркеу куәлігі және білім беру қызметін атқару құқығының лицензиясы күшін жояды.

39. Мемлекеттік емес білім мекемесін таратуды оның Жарғысына сәйкес құрылтайшылары құрған тарату комиссиясы жүзеге асырады, ал банкрот болған жағдайда - соттың шешімі бойынша жүргізіледі.

40. Білім беру мекемесінің қызметі мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде оның құрылтайшылары оқушылардың (тәрбиеленушілердің) және олардың ата-аналарының материалдық және моральдық шығынына өтем жасау жөнінде заң жолымен жауап береді.

Білім беру мекемесінің құрылтайшылары мұндай жағдайда оқушылардың тиісті үлгідегі басқа білім беру мекемелерінде (мемлекеттіктерін де қоса) оқуын жалғастыруын қамтамасыз етуге шаралар қолдануға міндетті.